

Møteinnkalling

Utvalg: Styremøte for Kunnskapssenter for Utdanning

Møtested: Nettmøte via Teams

Dato: 10.02.2021, kl. 13.00-15.30

Eventuelt forfall meldes snarest på e-post til karianne.malmo@uis.no

Saksnr.	Innhold
SM-KSU 01/21	Godkjenning av innkalling og saksliste
SM-KSU 02/21	Godkjenning av møtebok fra styremøte 12. oktober 2020
SM-KSU 03/21	Årsrapport til Kunnskapsdepartementet for 2020
SM-KSU 04/21	Orienteringssaker
SM-KSU 05/21	Eventuelt

SM-KSU 01/21 Godkjenning av innkalling og saksliste

Forslag til vedtak:

Styret ved KSU godkjenner innkalling og saksliste.

SM-KSU 02/21 Godkjenning av møtebok fra styremøte 12. oktober 2020

Dokumenter i saken:

-Saksvedlegg

-Møtebok fra styremøte 12. oktober 2020, vedlegg 1

Forslag til vedtak:

Styret godkjenner møtebok fra styremøte 12. oktober 2020.

SM-KSU 03/21 Årsrapport for 2020

Dokumenter i saken:

-Saksframlegg

- Utkast til årsrapport til Kunnskapsdepartementet for 2020, vedlegg 1

Forslag til vedtak:

Styret godkjenner utkast til «Årsrapport til Kunnskapsdepartementet for 2020», med de innspillene som kom i møtet.

SM-KSU 04/21 Orienteringssaker

- Handlingsplan for 2021
- Årsrapport 2020, Kunnskapsportal for lærerutdanning, vedlegg 1
- Nyansettelser, KSU

Forslag til vedtak:

Styret ved KSU tar sakene til orientering.

SM-KSU 05/21 Eventuelt

Stavanger, 01.02.2021

Marianne Skogerbø

styreleder

Elaine Munthe

sekretær for styret

Til styret ved KSU

SM-KSU 2/21 Godkjenning av møtebok fra styremøte 12. oktober 2021, saksvedlegg

Dokumenter i saken:

-Møtebok fra styremøte 12. oktober 2020, vedlegg 1

Forslag til vedtak:

Styret godkjenner møtebok fra styremøte 12. oktober 2020.

Stavanger, 01.02.2021

Elaine Munthe

senterleder

Møtebok

Utvalg: Styremøte for Kunnskapssenter for Utdanning

Møtested: UiS, Rom HL-U-211a (KSU) og nettmøte via Zoom.

Dato: 12.10.2020, kl. 13.00-15.30

Følgende faste medlemmer møtte:

Eksterne representanter:

Marianne Skogerbø

Milena Adam

Interne representanter:

Dag Husebø

Fra styresekretariatet møtte:

Elaine Munthe (sekretær)

Kari-Anne Malmo (utvalgssekretær)

Følgende representanter meldte forfall:

Eksterne representanter:

Sigrid Blömeke

Interne representanter:

Kristin Akerjordet

Møtet ble ledet av Marianne Skogerbø.

Saksnr.   Innhold

SM-KSU 15/20 Godkjenning av innkalling og saksliste

SM-KSU 16/20 Godkjenning av møtebok fra styremøte 23. juni 2020

SM-KSU 17/20 Strategi for KSU

SM-KSU 18/20 Strategisk arbeid ved KSU

SM-KSU 19/20 Orienteringssaker

SM-KSU 20/20 Eventuelt

SM-KSU 15/20 Godkjenning av innkalling og saksliste

Vedtak:

Styret ved KSU godkjente innkalling og saksliste.

SM-KSU 16/20 Godkjenning av møtebok fra styremøte 23. juni 2020

Vedtak:

Styret godkjente møtebok fra styremøte 23. juni 2020 med følgende endringer:
Feil i deltakerlisten rettes opp.

Styreleder fremmet også forslag om at det legges ved et internt notat til styret sammen med møteboka. Dette notatet skal kort oppsummere de mest sentrale diskusjonspunktene fra drøftingssakene i møtet.

SM-KSU 17/20 Strategi for KSU 2020-2025

Vedtak:

Styret godkjenner «Strategi for KSU 2020-2025» med følgende endringer:
Setningen «Helseutdanninger som f.eks. sykepleierutdanning representerer en stor sektor innen høyere utdanning, og vil også være et fagfelt som inngår i den første fem-årsperioden, om enn i mindre grad» tas ut.

SM-KSU 18/20 Strategisk arbeid ved KSU

Vedtak:

Styret tok saken om strategisk arbeid ved KSU til etterretning.

SM-KSU 19/20 Orienteringssaker

Vedtak:

Styret tok sakene til orientering.

SM-KSU 20/20   Eventuelt

Ingen saker meldt inn til eventuelt.

Stavanger, 12.10.2020

Marianne Skogerbø

styreleder

Elaine Munthe

sekretær for styret

SM-KSU 03/21 Årsrapport til Kunnskapsdepartementet- saksfremlegg

I «Retningslinjer for Kunnskapscenter for Utdanning ved Universitetet i Stavanger» fra Kunnskapsdepartementet, § 4, står det at «Senteret skal årlig rapportere om bruk av midlene til Kunnskapsdepartementet i tråd med krav i det årlige tildelingsbrevet til UiS. Denne rapporteringen ivaretas gjennom UiS sin årlige rapportering til KD som sendes innen 1. mars hvert år.

Kunnskapscenter for utdanning har utgitt årsrapporter hvert år siden 2013. Alle er tilgjengelige fra KSU sitt nettsted. KSU ved UiS leverte sin første rapport 1. mars 2020. Årsrapporten danner utgangspunkt for det årlige dialogmøtet mellom KD og KSU. Styreleder og senterleder deltar på dette dialogmøtet (evt andre etter behov).

For KSU har Årsrapporten en egenverdi fordi det er en fin måte å se tilbake på arbeidet som er gjort og vurdere om senteret er på riktig vei og at vi arbeider mot strategien vår.

Rapporten som følger denne saken, er fortsatt på utkast-stadium og det vil være mulig å gjøre endringer fram til 15. februar. Den 15. februar vil den bli oversendt til firmaet Gunnarshaug for å settes inn i en mal og få alle illustrasjoner på plass.

Forslag til vedtak:

Styret godkjenner utkast til «Årsrapport til Kunnskapsdepartementet for 2020», med de innspillene som kom i møtet.

Stavanger, 01.02.2020

Elaine Munthe

senterleder

FORSIDE

Forord

Kunnskapssenterets aller første hele år ved UiS sammenfalt med det som kanskje vil hete «korona-året» i framtiden. 2020 er et år for historiebøkene, og det har satt et visst preg på virksomheten ved Kunnskapssenter for utdanning (KSU) også. Det vi har merket det aller mest på, er gjennomføring av planlagte seminarer, PhD-kurs og workshops. I noen tilfeller har vi klart å digitalisere, men i andre tilfeller har vi måttet utsette. Det har også påvirket vårt eget samarbeid internt ettersom ansatte som bor i Oslo ikke har kunnet delta i Stavanger så mye som ønsket, og mye av vårt samarbeid har – på lik linje som for alle andre – foregått digitalt.

Året 2020 har likevel vært et aktivt år. På tross av manglende muligheter til å oppsøke samarbeidspartnere og initiere kontakter, har vi nådd ut til mange, og vi har oppnådd svært mye resultatmessig. Vi har fått nye, dyktige medarbeidere i løpet av året, nye prosjekter, og nye kontakter. Vi har ferdigstilt kunnskapsoversikter og vi har utviklet vårt aller første levende kart (living map).

Det har vært spennende å utforske og utvikle nye måter å systematisk oppsummere og gi oversikt over forskning som er brukervennlig. Samarbeid med EPPI-senteret ved University of London er blitt ytterligere styrket gjennom dette arbeidet. KSU er også tatt opp i det internasjonale nettverket Evidence Synthesis International (ESI), og er en aktiv partner i Norsk nettverk for systematisk kunnskapsoppsummering (Nornesk).

KSU-Styret har vedtatt strategi for perioden 2020-2024. Strategien er ambisiøs og tydelig. I løpet av dette året, har vi arbeidet målbevisst med strategien, og det råder både optimisme, pågangsmot og arbeidslyst blant alle senterets ansatte. Vi ser fram til hva 2021 vil bringe!

Stavanger, 15. januar 2021

Elaine Munthe

Senterleder

Innhold

1. Styre og ansatte ved Kunnskapssenter for utdanning.....	4
1.1 Styre ved Kunnskapssenter for utdanning (2020-2023).....	4
1.2 Ansatte ved Kunnskapssenter for utdanning i 2020.....	5
2. Kunnskapsoversikter.....	5
2.1 Forskning om praksisopplæring i norske lærerutdanninger	6
2.2 Utvikling av fleksible tilbud i fagskoler.....	8
2.3 Sosial inkludering av minoritetsspråklige barn i barnehage	10
2.4 Kartlegging av Forskningsrådsfinansiert forskning innen utdanning	11
2.5 Kunnskapsoppsummeringer som er påbegynt i 2020, men som ferdigstilles i 2021	12
2.5.1 Kartlegging av nordisk forskning innen spesialpedagogikk.....	12
2.5.2 Nordisk Database for forskning om barnehage (NB-ECEC)	12
2.5.3 Hva gjør lærerutdanninger for å øke lærerstudenters kompetanse til å arbeide med rasisme og fordommer i skolen?.....	13
2.5.4 Samtaler mellom lærere og foresatte; hvordan øke kvalitet på samarbeid?.....	13
3. Lærerutdanningsportalen, et samarbeid mellom KSU og UHR-LU	13
4. Opplæring i systematisk kunnskapsoppsummering	14
5. Formidlingsvirksomhet.....	15
5.1 Forskningsnotater	15
5.2 Webinarer	15
5.3 Annen formidling; konferanseinnlegg, forelesninger, nettbasert formidling og sosiale medier.....	17
6. Nasjonalt og internasjonalt samarbeid	18
7. Økonomi	19

1. Styre og ansatte ved Kunnskapssenter for utdanning

1.1 Styre ved Kunnskapssenter for utdanning (2020-2023)

Fakultetstyret ved Fakultet for utdanningsvitenskap og humaniora vedtok opprettelse av Styret for Kunnskapssenter for utdanning høsten 2019. Styret har ansvar for å vedta overordnede mål, prioritering og strategier. Styret har en strategisk rolle og oppnevnes for tre år.

Styret består av følgende personer:

Eksterne medlemmer:

Marianne Skogerbø, utdanningsdirektør, Statsforvalteren i Rogaland

Milena Adam Leder, seksjon utdanning og forskning, Avdeling for profesjonspedagogikk, Utdanningsforbundet

Sigrid Blömeke, senterleder, CEMO-senteret ved Universitetet i Oslo

Interne medlemmer:

Kristin Akerjordet, dekan, Helsevitenskapelig fakultet, Universitetet i Stavanger

Dag Husebø, førsteamanuensis, Divisjon for utdanning, Universitetet i Stavanger

Marianne Skogerbø er leder av styret.

Styrets konstituerende møte ble avholdt i London i februar 2020. Møtet ble kombinert med et besøk hos EPPI-senteret ved University College London for å gi alle styremedlemmer innblikk i virksomheten og en viktig samarbeidspartner for senteret. Det er blitt avholdt tre styremøter i 2020 (7. februar (aktuelle saker: konstituering) 23. juni (førsteutkast, strategi) og 12. oktober (aktuelle saker: Vedta strategi).

FÅ INN BILDER AV STYREMEDLEMMENE! (KVC oversender designer)

1.2 Ansatte ved Kunnskapssenter for utdanning i 2020

Ved utgangen av 2019 hadde KSU to ansatte i full stilling som hadde valgt overflytting fra Forskningsrådet til UiS, pluss en senterleder som også var dekan. Senterleder ble 100 % senterleder fra 1. januar 2020.

I 2020 har senteret følgende ansatte:

Elaine Munthe, professor – Senterleder 100 % stilling (ansatt fra 01.09.2019)

Kari-Anne Svensen Malmo – kontorsjef 100 % stilling (ansatt fra 01.01.2020)

Kristin Vestrheim Cranner - kommunikasjonsrådgiver 50 % stilling (ansatt fra 01 april 2020)

Trine Mathiesen Gilje – prosjektkoordinator 50 % (ansatt fra februar 2020)

Erik Ruud – seniorkonsulent 100 % stilling (overflyttet)

Serap Keles - førsteamanuensis 100 % stilling (ansatt fra februar 2020)

May Irene Furenes - førsteamanuensis 100 % stilling (ansatt fra 01 august 2020)

Dieuwer ten Braak - førsteamanuensis 100 % stilling (ansatt fra 01 august 2020)

Tamar Kalandadze - førsteamanuensis i 100 % stilling i halve 2020. Hun flyttet med senteret fra Forskningsrådet, men fikk ny jobb på Høgskolen i Østfold hvor hun begynte 01.august 2020. I perioden august-desember 2020 har Tamar hatt en 20 % stilling ved KSU.

I tillegg har senteret fire studentassistenter i inntil 20 % stillinger og en mastergradsstudent som er ansatt i inntil 50 % universitetslærerstilling:

Sander Vossgård Eriksen Mathisrud (universitetslærer, 50 %)

Simen Egenæs Birkedal (studentassistent, 20 %)

Nina Kalvatn Friestad (studentassistent, 20 %)

Bjørn-Sigve Nesheim (studentassistent, 20 %)

Lise Østerhus (studentassistent, 20 %)

Så må vi ta et par gode bilder av oss alle sammen som vi kan bruke i rapporten!

2. Kunnskapsoversikter

KSU har et særlig mandat til å framstille systematiske kunnskapsoversikter med høy kvalitet. De skal være relevante og ha betydning for kvalitetsutvikling i utdanningssektoren. I 2020 har KSU ferdigstilt fire ulike former for kunnskapsoversikter og det er i tillegg flere som er påbegynt og som vil bli ferdigstilt innen 2021. Vi har også skrevet en norskspråklig artikkel

om hva systematisk kunnskapsoppsummering er, sammen med to forskere fra NIFU. Denne ble sendt til vurdering i et tidsskrift i desember 2020

I det som følger, vil vi gi en kort oppsummering av ferdigstilte kunnskapsoversikter som er tilgjengeliggjort på våre nettsider.

2.1 Forskning om praksisopplæring i norske lærerutdanninger

Munthe, E., Malmo, K.-A., S., Ruud, E. (2020). Praksisopplæring i lærerutdanninger i Norge; en forskningsoversikt. Stavanger: Kunnskapssenter for utdanning.

Formålet med denne rapporten er å presentere og å vurdere forskningsbasert kunnskap om praksisopplæring i norske lærerutdanninger. Kunnskapssenter for utdanning har gjennomført denne studien som et bidrag til UHR-Lærerutdanning (UHR-LU) sitt arbeid med å styrke kvalitet i utdanning og forskning i norsk lærerutdanning. Forskningsoversikten omfatter praksisopplæring i lærerutdanning for alle lærerutdanninger.

Rapporten består av fem kapitler hvor første kapittel gir et overblikk over hva nasjonale forskrifter og retningslinjer forventer av praksisopplæring i lærerutdanninger, og andre kapittel gir en kort innføring i en del internasjonal forskning om praksisopplæring. Disse to kapitlene danner en ramme for utvikling og rapportering av kunnskapsoppsummeringsarbeidet i de gjenværende tre kapitlene.

Det elektroniske hovedsøket ble utført den 28. august 2019 i Scopus-databasen og den 3. september i databasene Education Resources Information Center – ERIC (Ebsco), Academic Search Premier (Ebsco), SPORTDiscuss (Ebsco) og PsycINFO (Ovid). Alle søk ble utført med søkestrengen vist i Vedlegg 1. Søkene er begrenset til land (Norway), og det er ikke gjort tidsbegrensninger i søkene. Søkene ble utført med fri-tekst og tematiske søkeord i tittel og sammendrag, og resulterte i 318 treff. Store internasjonale forskningsdatabaser har mangelfull dekning av norsk forskningslitteratur publisert på norsk. Det ble derfor utført håndsøk (i perioden oktober-november 2019) på hjemmesidene til fire større norske akademiske forlag: Fagbokforlaget, Cappelen Damm Akademisk, Universitetsforlaget og Abstract forlag AS. Det ble søkt etter praksis og praksisopplæring i søkefeltet, og søkene identifiserte 79 studier med potensiell relevans for kartleggingen.

Våre inklusjonskriterier var følgende (se tabell 3.1): Studiene må handle om praksisopplæring i lærerutdanninger. Studiene må handle om norske lærerutdanninger. Studiene må være publisert i fagfelleverderte tidsskrifter eller redigerte bøker.

Etter vurdering av studiene basert på fulltekst gjensto 93 studier.

Det har vært en markant økning i antall publikasjoner om praksisopplæring i Norge over de senere årene og kan sannsynligvis ses i sammenheng med økte forskningsmidler til lærerutdanninger og økte krav om forskning.

57 av publikasjonene er publisert på engelsk og 36 er publisert på norsk. Alle kapitlene i bøker som er med i dette utvalget er norskspråklige. Av de 93 studiene, er det 13 inkluderte som ikke er basert på egen empiri. Disse publikasjonene viser til tidligere forskning eller teori. Vi har likevel valgt å ta de med her fordi de sier noe om hva forskere er opptatt av når

det gjelder praksisopplæring, og de bidrar til en teoretisering av feltet. 80 studier har altså egen empiri. Av disse er det de aller fleste som er basert på forholdsvis små utvalg. 52 av de 80 (65 %) har færre enn 50 i utvalget. Det er en tendens til at utvalgene er fra eget lærested. Det er ikke vanlig med nasjonale utvalg. Også i de tilfeller hvor det er 300-400 deltakere, kan de være fra to eller tre læresteder. Syv studier har flere enn 400 deltakere, og fire har flere enn 500.

En grovsortering av metodisk inngang til studier viser at de aller fleste har anvendt kvalitativ metode med hele 64 studier av 93. Det er likevel slik at noen studier kombinerer metoder, og disse er i kategorien «mixed methods» uten at vi har gjort en nærmere vurdering av hvordan metodene står i forhold til hverandre eller bidrar til studien. De som betegnes «review» er ikke systematiske reviews.

Det er totalt 111 forfattere som er involvert i de 93 publikasjonene. 37 forfattere har/er med på to publikasjoner eller flere, og det er 14 som har/er med på 4 publikasjoner eller flere.

Etter en presentasjon av de åtte kategoriene som vi fordeler forskning innen og alle studiene som grupperes innen hver kategori, oppsummerer vi med en drøfting av hva dette forteller oss om praksisopplæring i norsk lærerutdanningsforskning. Det vi oppsummerer med er:

- Praksisopplæring i barnehagelærerutdanning og internasjonal praksis er underforsket. Dette gjelder også mange av de andre ulike lærerutdanningene. Det meste av forskningen tar utgangspunkt i grunnskolelærerutdanning og lektorutdanning eller PPU.
- Det er stor variasjon blant lærere ved praksisskoler i opplevelse av å være en helhetlig praksisskole
- To verdener? Praksislærere ivaretar praksis og faglærere på campus ivaretar teori, og det er fortsatt utfordrende å finne godt samarbeid beskrevet i forskningspublikasjoner.
- Tapte muligheter for læring i praksisopplæring. Flere studier påpeker at lærerstudenter må selv skape koblinger mellom teori og praksis fordi praksislærere ikke anvender teoretiske begreper og analytiske innganger, og faglærere er ikke til stede.
- Det er mange eksempler på hvordan læringsmuligheter kan bedres. Det er 19 artikler/kapitler som inngår i kategorien «Innovasjon», og svært mange viser hvordan det er mulig å styrke læring for lærerstudenter. Det som går igjen i alle, er at læring krever støtte og redskaper.
- Lærerutdanningsfagene er ikke nødvendigvis særlig synlige i praksisopplæring. Det er indikasjoner på at «to-verdens-fenomenet» gjør seg gjeldende ved at både lærerstudenter og praksislærere toner ned lærerutdanningsfagene i praksisopplæring og vektlegger det praktiske lærerarbeidet.
- Veiledning framheves som en nøkkelfaktor – men hva som foregår i veiledning, hvordan veiledning utøves, og hvor mye veiledning studenter får varierer.
- Medstudenter har betydning – på godt og på vondt – men det er svært lite forskning som belyser medstudenters rolle i praksisopplæring.
- Lærerstudenter vurderer praksisopplæring som variabel Selv om lærerstudenter oppgir å være fornøyd med praksisopplæring, viser studiene at de rapporterer om store variasjoner

mellom praksissteder. Variasjonene handler om holdninger, støtte, fasiliteter, praksislærere og muligheter til å lære av erfaring.

- Vi vet svært lite om hvordan lærerstudenter blir vurdert i praksisopplæring Dette er et av de underutforskede områdene. Det er indikasjoner på at det ikke er enighet om hva som skal vurderes i praksisopplæring eller hvordan.

Basert på vårt utvalg, kan vi ikke si noe om hva som kan være en kvalitativt god måte å strukturere praksisopplæring, og det ser fortsatt ut til å være usikkerhet knyttet til hvor ansvaret for praksisopplæring er.

I det femte og siste kapittelet, skisserer vi syv mulige kvalitetsdrivere for praksisopplæring basert på vår gjennomgang. De syv er:

- Lærerstudenter som medstudenter i et læringsfellesskap
- Veilederutdanning for praksislærere
- Retningslinjer og hjelpemidler til praksisopplæring og praksisskoler
- Samarbeid om praksisopplæring og veiledning
- Vurdering av studenter i praksisopplæring og progresjon i praksisopplæring
- Styrking av praksisopplæring på campus
- Kobling mellom praksisopplæring og framtidig yrke i barnehage eller skole ved å bruke for eksempel problembasert utforskning i praksisperioder.

2.2 Utvikling av fleksible tilbud i fagskoler

Munthe, E., Malmo, K.-A., S., Ruud, E. (2020). Fagskoleutvikling i et digitalt landskap – kvalitet og fleksibilitet. En systematisk kunnskapsoversikt. Stavanger: Kunnskapscenter for utdanning.

Rapporten er skrevet på oppdrag fra Kunnskapsdepartementet og skal være til hjelp i utvikling av fleksible studier innen fagskoler. Fagskoler er en viktig del av hele utdanningssektoren. De utdanner til en rekke ulike yrker og tilbyr både korte semesterutdanninger og 2-årige programmer. Studiene som tilbys er stedbaserte, digitale eller en blanding av samlingsbasert og digital. Denne fleksibiliteten kan være viktig for å nå ut til flere som allerede er i jobb eller som ønsker å kombinere studier med jobb.

Viktige problemstillinger for arbeidet med denne rapporten har vært: Hva bør fagskoler være opptatt av når de skal videreutvikle mer nettbaserte og/eller fleksible utdanninger? Hvordan er det mulig å ivareta kvalitet og sikre læringsutbytte og gjennomføring gjennom nettbaserte distanseprogrammer?

Det elektroniske hovedsøket ble utført den 5. mars 2020 i databasene Scopus, Education Resources Information Center – ERIC (Ebsco), Academic Search Premier (Ebsco) og Web of Science. Søkene er begrenset til reviewartikler og meta-analyser / meta-synteser. Søkene ble

utført med fritekst og tematiske søkeord i tittel og sammendrag, og resulterte i 291 treff. Håndsök ble utført i tidsrommet 1.-14. april.

299 studier ble lastet opp til EPPI Reviewer. Inklusjon ble vurdert ut fra følgende kriterier: Studiene må handle om bruk av distanseundervisning, hybridundervisning eller ATA undervisning i yrkesfaglig- eller profesjonsutdanning. Studiene må handle om voksne studenter (fra 18 år og opp). Studiene må være review-artikler eller meta-analyser / meta-synteser publisert i fagfelleverderte tidsskrifter. Dette resulterte i at antall inkluderte studier var 15.

Hovedkonklusjoner:

Basert på resultater fra våre søk og lesing av fulltekstartikler, oppsummerer vi hovedresultater i kapittel fire som følger:

- Heldigitale programmer kan gi gode læringseffekter for komplekse ferdigheter som diagnostisering, vurdering, og beslutninger i komplekse situasjoner. Men det er viktig å presisere at studiene inkludert her ikke omfatter alle fag eller alle arbeidsområder. Det har ikke vært mulig å finne studier som handler om mange av fagskolenes utdanninger.
- Når hybridstudier/distansestudier utvikles, må man passe på å ivareta
  - a. Studentenes behov
  - b. Samarbeidmuligheter og samarbeidslæring med medstudenter
  - c. Interaksjon med lærere
  - d. Transparens og støtte til studentene
  - e. Relevans
- Effektive aktiviteter og komponenter som fremmer læring er
  - a. Samarbeidslæring
  - b. Simulering
  - c. Spillifisering
  - d. Multimodalitet og interaksjon
  - e. Studentkontroll
  - f. Spørsmål på flere nivå
- Dette forutsetter at det er tid, ressurser og systemer for
  - a. Kompetanseutvikling blant lærere som omfatter profesjonsfaglig digital kompetanse
  - b. Samarbeid og eventuelt hospiteringsordninger i arbeidslivet
  - c. Utvikling av teknologirike læringsmiljøer (inkludert digitale programmer, o.a.)

Denne kunnskapsoppsummeringen har også avdekket et behov for forskning om fagskoler og ikke minst om flere yrkesfaglige utdanninger. Dette er et svært underforsket område både i Norge og internasjonalt.

2.3 Sosial inkludering av minoritetsspråklige barn i barnehage

På oppdrag fra Kunnskapsdepartementet, har KSU sett nærmere på sosial og språklig inkludering av barn som ikke har norsk som førstespråk. Etter flere søk og diskusjoner, ble det enighet om at dette arbeidet skulle resultere i to separate kunnskapsoversikter.

Den ene viste seg å være forholdsvis overkommelig ettersom det var få studier som ble identifisert (se nedenfor), mens den andre er mer omfattende og vil ikke bli ferdigstilt før i 2021. Den andre kunnskapsoversikten ledes av Tamar Kalandadze som har beholdt en 20% stilling ut hele 2020 nettopp for å arbeide videre med denne studien. Den er registrert i Open Science Foundation (<https://osf.io/59hta/>) og som det kommer fram der, vil den sannsynligvis omfatte forskning rettet mot 0-18 år.

Keles, S., Munthe, E., Ruud, E. (sendt til vurdering i 2020). A systematic review of interventions promoting social inclusion of immigrant and ethnic minority preschool children.

Denne systematiske kunnskapsoppsummeringen baserer seg på forskning om intervensjoner for å fremme sosial inkludering av barn i førskolealder med innvandrerbakgrunn og barn fra etniske minoriteter. Siden sosial utvikling i førskoleårene er assosiert med barns generelle utvikling og skoleberedskap (Murano, Sawyer, & Lipnevich, 2020), er innsats for å fremme sosial inkludering og positiv sosial fungering blant førskolebarn svært viktig. I tillegg er det ekstra viktig for barn med innvandrer- og minoritetsetnisk bakgrunn at tiltak kommer tidlig i gang. Dette for å hindre at de kommer inn i skolen med ferdighetshull som kan forsterke barrierer for deres pedagogiske og sosiale integrasjon på lang sikt.

Studien ble utført i samsvar med retningslinjer gitt i Preferred Reporting Items for Systematic Reviews and Meta-Analyses (PRISMA) (Moher, Liberati, Tetzlaff, Altman, & Group, 2009). Vi gjennomførte et systematisk litteratursøk av engelskspråklige artikler i tre databaser i april 2020. Syv studier var i tråd med de pre-definerte inklusjonskriteriene og kvalifiserte til å inngå i analysene. Data på tvers av de inkluderte studiene ble syntetisert ved hjelp av tematisk analyse. Selv om intervensjonene i de inkluderte studiene varierte betydelig, identifiserte vi fire tema som var fremtredende på tvers av studiene.

De inkluderte studiene framhevet betydningen av intervensjoner som

- hadde en styrkebasert tilnærming (ressursperspektiv), ikke en mangelperspektivtilnærming: Dette innebærer et syn på innvandrere og medlemmer av etniske minoriteter som et positivt tilskudd til samfunnet i stedet for å se på dem som byrder. Et slikt syn øker muligheten deres for å bli akseptert;
- involverte familier og storsamfunnet: Fordi foreldrene er svært viktige i barnehageårene, også i utviklingen av deres barns sosiale ferdigheter (Murano et al., 2020), kan det å involvere

foreldre og storsamfunnet, blant annet ved å innlemme minoritetsgruppers morsmål, kultur og verdier, føre til større aksept av mangfold og forbedret sosial atferd;

- vektla kulturell megling: Kulturelle meglere fungerer som kommunikasjonsfasilitatorer og forhandlere mellom forskjellige aktører, for eksempel innvandrerbarn, foreldre og barnehager, og de kan fungere som et støttesystem for å forbedre tjenestene for innvandrerbarn og etniske minoritetsbarn. Gjennom sitt arbeid kan slike meglere også bidra til å forbedre holdninger og sosial samhörighet, blant annet ved å tjene som rollemodeller, ved å overvinne stereotyper, og ved å forbedre integrering i barnehagekonteksten;
- vektla betydningen av kontakt mellom grupper for å redusere fordommer, diskriminering og forbedre sosiale relasjoner: Gjennom meningsfull interaksjon mellom medlemmer i inngruppen og i utenfor-gruppen (for eksempel mellom barn som er majoritetsmedlemmer på den ene siden og barn som er innvandrere og medlemmer av etniske minoriteter på den andre siden), blant annet ved å sette felles mål og legge til rette for samarbeid gjennom og i lek, kan slik kontakt fremme positive holdninger mellom grupper og skape vennskap på tvers av grupper.

Gjennom arbeidet med denne kunnskapsoppsummeringen er det blitt tydelig at det er stor mangel på forskning om intervensjoner som fremmer sosial inkludering av innvandrerbarn og barn med minoritetsetnisk bakgrunn i barnehager. Det er et tydelig behov for mer forskning på dette området. Det etterlyses spesielt forskning med metodisk grundige evalueringer av intervensjoner med sikte på å ha en positiv effekt på sosial inkludering av barnehagebarn med innvandrerbakgrunn eller fra etniske minoriteter.

2.4 Kartlegging av Forskningsrådsfinansiert forskning innen utdanning

Et tredje oppdrag som ble gjennomført i 2020 på vegne av Kunnskapsdepartementet, er utviklingen av et digitalt “kart” over forskningsproduksjon som er et resultat av tildeling fra Forskningsrådet gjennom FINNUT-programmet. Forskningsrådet har vært behjelpelig med å sikre at vi har tilgang til forskningsresultater.

Forskningskartleggingen gir en oversikt over alle publikasjoner fra de ulike prosjektene. De er kategorisert i henhold til de fire overordnede kategoriene som utlysninger fra FINNUT har hatt utgangspunkt i, så vel som hvilket utdanningsnivå eller område de studerer (fra barnehage til høyere utdanning), samt type publikasjon.

– Vi er svært glade for arbeidet KSU har gjort med denne oversikten og at vi nå har fått et levende kart som er med å synliggjør resultatene vi finansierer gjennom Forskningsrådet på dette området. Et slikt kart vil også bidra til at forskningen blir lettere tilgjengelig, sier Områdedirektør Jesper W. Simonsen i Forskningsrådet.

Kunnskapscenter for utdanning (KSU) gjennomførte dette ved å utvikle en metodikk, basert på Evidence Map teknologien utviklet av EPPI-Centre, for å registrere alle publikasjoner og å kategorisere publikasjoner innen tema. Det vil si en form for database over alle publikasjoner fra FINNUT som er tematisk organisert og søkbar. Resultatet er et «levende kart» over publikasjoner som kan oppdateres. Brukere vil kunne se hvilke områder det er forskning på (mye eller lite), og de vil kunne klikke på et element for å få innsikt i enkeltpublikasjoner innen et tematisk område. På denne måten kan databasen bidra til oversikt og innsikt i utdanningsvitenskapelig forskning som er finansiert av NFR, og resultatet kan også brukes til forskningspolitiske vurderinger.

Databasen vil bli oppdatert årlig. Informasjon om dette levende kartet er formidlet på KSU sitt nettsted: <https://www.uis.no/nb/KSU-kartlegger-forskning-med-levende-kart>

Kunnskapsdepartementet ønsket en oversikt over resultater fra forskningsprosjektene finansiert av programmet *Forskning og innovasjon i utdanningssektoren* FINNUT. Programmet inngår i Forskningsrådets portefølje for Utdanning og kompetanse. Kunnskapscenter for utdanning (KSU) fikk oppdraget og har i samarbeid med Forskningsrådet laget en oversikt over forskningspublikasjonene som er et resultat av de finansierte prosjektene fra FINNUT-programmet. Også EPPI-senteret ved London University har vært viktige i arbeidet med utvikling av kartet.

Illustrasjon: KSU har utviklet et levende kart som gir oversikt over forskningspublikasjoner innenfor utdanningsforskning finansiert Forskningsrådet.

Se FINNUT- kartet her [Download](#)

2.5 Kunnskapsoppsummeringer som er påbegynt i 2020, men som ferdigstilles i 2021

2.5.1 Kartlegging av nordisk forskning innen spesialpedagogikk

På oppdrag fra Kunnskapsdepartementet, og i samarbeid med KD og Utdanningsdirektoratet, ble det utviklet en søkestrategi for å kartlegge nordisk forskning innen spesialpedagogikk. Dette arbeidet er et grunnarbeid i forbindelse med utlysning og etablering av et nytt senter for spesialpedagogisk forskning. I løpet av høsten 2020 ble det utviklet en søkestrategi, det er gjennomført søk, og det arbeides nå med screening av de identifiserte studiene.

2.5.2 Nordisk Database for forskning om barnehage (NB-ECEC)

[NB-ECEC](#) er en skandinavisk database over forskning relatert til skandinaviske barnehager. Fram til 2017 var det Danmark som hadde hovedansvaret for det faglige arbeidet med å identifisere og syntetisere forskning fra de tre landene, men i 2020 ble det satt ut et anbud for

å få nye til å overta. Kontrakten med KSU ble underskrevet i september 2020. KSU samarbeider med forskere innen FILIORUM – Senter for barnehageforskning, i ferdigstillingen av dette arbeidet.

Oppdraget består i å identifisere og kvalitetsvurdere all publisert skandinavisk barnehageforskning for årene 2018 og 2019 og å rapportere om hva som kjennetegner disse publikasjonene, samt identifisere mulige tendenser. Alle publikasjoner som blir vurdert til å ha middels eller høy kvalitet vil bli gjort tilgjengelig i en søkbar database (se: NB-ECEC). Arbeidet ble startet høsten 2020, og i løpet av høsten var søkestreng utviklet, databaser og håndstrategi utarbeidet, søk var gjennomført, og screening på tittel og abstrakt samt fulltekst var gjennomført.

KSU vurderer arbeidet som et viktig bidrag til barnehageansatte, studenter ved barnehagelærerutdanninger og barnehagelærerutdannere samt andre beslutningstakere.

2.5.3 Hva gjør lærerutdanninger for å øke lærerstudenters kompetanse til å arbeide med rasisme og fordommer i skolen?

Denne studien er en egendefinert studie som KSU anser som svært verdifull for utvikling av norske lærerutdanninger og på sikt – norsk skole. I løpet av 2020 er det utviklet søkestreng og strategi, vi har identifisert publikasjoner gjennom søk i internasjonale databaser og har gjennomført screening av studier på tittel og abstrakt samt fulltekst. Arbeidet som nå foregår er dataekstrahering. Denne kunnskapsoversikten vil bli ferdigstilt innen 2021.

2.5.4 Samtaler mellom lærere og foresatte; hvordan øke kvalitet på samarbeid?

Foreldreutvalget for barnehage og grunnskole formidlet – via Kunnskapsdepartementet – et ønske om å få mer systematisk kunnskap om samarbeid mellom skole og hjem. Våre søk viser at dette er et stort forskningsfelt og det finnes svært mye populærvitenskapelig informasjon som gir «10 tips for bedre samarbeid» eller andre former for informasjon som er mer erfaringsbasert. På forskningssiden, er det mange studier som viser behovet for samarbeid, at samarbeid er viktig – men som ikke nødvendigvis ser på intervensjoner for å styrke samarbeid. Det vi har identifisert som en mulighet, er å se på forskning om lærer-foresatte samtaler. Dette er et forskningsfelt med tilstrekkelig antall studier. Foreløpig har vi gjennomført søk, vi har screenet på abstrakt og fulltekst, og vi arbeider med dataekstrahering av 49 artikler. Dette vil ferdigstilles i 2021.

3. Lærerutdanningsportalen, et samarbeid mellom KSU og UHR-LU

UHR-Lærerutdanning (UHR-LU) tok initiativ til et møte med KSU for å undersøke muligheter for et samarbeid om en digital «lærerutdanningsportal». Tanken var at dette skulle være et nettsted hvor lærerutdannere kan få kunnskap som er viktig for videreutvikling av nasjonale retningslinjer for lærerutdanninger og for videreutvikling av kvalitet i lærerutdanninger.

KSU har et ansvar for å sørge for kvalitetsmessig gode forskningsoversikter for lærerutdanninger samt å utvikle innovative formidlingsformer for å nå ut til beslutningstakere.

Å utvikle en lærerutdanningsportal som kunne koble forskning og praktiske eksempler fra autentisk virksomhet ble derfor ansett som en god mulighet til å arbeide med egne målsettinger og strategiske føringer.

Med et felles ønske om å bidra til kvalitet i lærerutdanninger, underskrev UHR-LU og KSU en kontrakt om samarbeid. Et redaksjonsråd bestående av medlemmer fra UHR-LU og KSU ble oppnevnt, og deres første møte ble holdt i desember 2020. Det vil være tre-fire årlige møter. Arbeidet med Lærerutdanningsportalen er altså påbegynt i 2020, men det er 2021 som vil se oppstarten og lanseringen av nettstedet.

Redaksjonsrådsleder:	Elaine Munthe, senterleder KSU
Redaksjonsrådsmedlemmer:	Hilde Inntjore, dekan for avdeling for lærerutdanning, UiA. Gørill Warvik Vedeler – faglig leder for lektorutdanningene for trinn 8-13 ved Fakultet for humaniora, samfunnsvitenskap og lærerutdanning ved UiT. Medlem av NFO-Lektor/PPUA Ingeborg Krange – studieleder ved Fakultet for lærerutdanning og internasjonale studier ved OsloMet. Varamedlem til NFO-GLU May Irene Furenes, førsteamanuensis KSU Sander V. E. Mathisrud, universitetslærer, KSU og student på masterprogrammet i Utdanningsvitenskap, UiS – studentrepresentant
Sekretær:	Kari-Anne S. Malmo, kontorsjef KSU
Observatør med talerett:	Kristin Vestrheim Cranner, kommunikasjonsrådgiver, KSU

4. Opplæring i systematisk kunnskapsoppsummering

Ansatte ved KSU skal bidra til kompetanseutvikling innen systematisk kunnskapsoppsummering og bidra til at det publiseres flere systematiske kunnskapsoversikter for utdanningssektoren. Dette er et område vi har tatt noen viktige skritt innen i løpet av 2020.

- KSU har utviklet et PhD-kurs som gir en introduksjon til systematisk kunnskapsoppsummering. Denne er godkjent av doktorgradsutvalget ved Universitetet i Stavanger og vil bli gitt første gang i 2021.
- Et PhD-kurs innen metasynteser som var planlagt for våren 2020 måtte dessverre avlyses. Det vil bli gitt i 2021.
- I løpet av 2020 har vi gitt informasjon om og har hatt workshop for PhD-studenter ved følgende anledninger:

PhD-kurs ved UiB – 17. juni 2020: Forelesning om systematiske kunnskapsoversikter for utdanningssektoren

PhD-seminar ved UiS – 19. juni 2020: Innlegg og diskusjon om hva systematiske kunnskapsoversikter er og hvorfor de har betydning for utdanningssektoren

PhD-kurs ved USN/OsloMet september 2020: Workshop for PhD-studenter om systematiske kunnskapsoversikter: hva, hvorfor og hvordan.

Vi har i tillegg gitt veiledning til flere forskergrupper for å bistå i deres arbeid med systematiske kunnskapsoversikter.

Universitetet i Stavanger har arbeidet med omlegging av eget nettsted i 2020. Dette har påvirket KSU sitt arbeid med utvikling av nettbasert formidling. I 2020 har det vært vanskelig å utvikle mer enn det aller nødvendigste ettersom alt skulle gjøres om. Men for 2021 vil omleggingen gi store muligheter, og vi vil bl.a. ha et område for opplæring hvor det vil være mulig å få tilgang til ressurser som kan brukes på egenhånd, samt muligheter for opplæring gjennom PhD-kurs og andre opplæringsmuligheter fra KSU.

5. Formidlingsvirksomhet

5.1 Forskningsnotater

Det tar lang tid å ferdigstille kunnskapsoversikter, men det er etter hvert flere som arbeider med dette innen utdanningsrelaterte forskningsspørsmål. KSU har derfor valgt å prioritere å få ut mer informasjon om allerede tilgjengelige kunnskapsoversikter. Disse er gjerne publisert på engelsk, og de kan ha et tyngre, akademisk språk. Vår oppgave har vært å gjøre kunnskapen tilgjengelig på norsk på en måte som gjør at flere kan forstå og anvende kunnskapen. Vi kaller de norskspråklige oppsummeringene av tidligere publiserte kunnskapsoversikter for Forskningsnotater. Disse gjøres tilgjengelig på vårt nettsted. For KSU er det viktig at det nettopp er systematiske kunnskapsoversikter som tilgjengeliggjøres slik – ikke enkeltstudier.

I 2020 har en ansatt ved KSU ledet dette arbeidet, og mastergradsstudenter har bidratt i arbeidet med norskspråklig sammenfatting. I anledning *Internasjonal dag mot vold, mobbing og nettmobbing* sammenstilte vi flere forskningsnotater på temaet og ressurser om emnet slik at vi laget en mer helhetlig ressurs om vold, mobbing og nettmobbing. Dette er presentert her: <https://www.uis.no/nb/internasjonaldagmotvoldmobbingognettmobbing-blantbarnogunge>
Erfaringen med denne dagen har sporet oss til å planlegge for flere slike markeringer i 2021.

5.2 Webinarer

2020 er det året alle er blitt mer digitale og raskere digitale enn tidligere. Dette gjelder også KSU. Fysiske møter er blitt digitale, og to seminarer som var planlagt for 2020 ble til webinarer.

Det første webinarer vi arrangerte var i anledning lansering av kunnskapsoversikten om praksisopplæring i lærerutdanningen. Denne ble utformet slik at flere av forskerne som hadde publisert forskning som var inkludert i oversikten fikk presentere noe av det de mente var viktige kvalitetsdrivere og av betydning for videre utvikling av praksisopplæring.

Hele webinarer ble tatt opp og er tilgjengelig på internett:

<https://www.youtube.com/watch?v=68BAuQZLPnk>

Webinar 22. juni**Tema: Kvalitetsdrivere i praksisopplæringen**

Antall deltakere og representasjon: 162 påmeldte, inkludert webinaradministrasjon. Antall deltakere underveis lå ca. mellom 110-120. Deltakerne kom fra totalt 17 UH-institusjoner (UiA, UiB, UiO, UiS, UiT, Nord universitet, USN, HiØ, HVL, INN, NLA, Politihøgskolen, OsloMet, Samisk høgskole, NTNU, NiH, NMH), Pedagogstudentene, Utdanningsforbundet, DIKU, UHR-lærerutdanning, NOKUT, KD, Oslo kommune, Sametinget.

Program og innleggsholdere:

Tidspunkt	Hva	Hvem presenterer
09.00-09.20	Intro og presentasjon av rapporten	KSU v/senterleder Elaine Munthe UHR-LU v/Kirsti Lyngvær Engelién
09.20-09.30	<i>Innlegg: Partnerskap om oppgavearbeidet i MGLU</i>	ProTed-senteret, UiT, v/dosent Siw Skrøvset og professor Rachel Jakhelln
09.40-09.50	<i>Innlegg: Forskning om praksisopplæring fra forskergruppen Undervisningsprofesjonalitet og pedagogikk ved UiB</i>	UiB, v/førsteamanuensis Liv Eide og professor Ingrid Helleve
09.50- 10.00	<i>Innlegg: Veiledningsteknologi - et bidrag til kvalitetsheving i lærerutdanningenes praksisveiledning</i>	UiA, v/dosent Petter Mathiesen
10.00-10.10	<i>Innlegg: Om praksisopplæring i lærerutdanning: noen resultater fra forskning</i>	UiO, v/professor Eyvind Elstad
10.10 - 10.30	Spørsmål og diskusjon	KSU v/senterleder Elaine Munthe
10.40-10.50	<i>Innlegg: Lesson Study i grunnskolelæreres praksisopplæring?</i>	UiS, v/professor Raymond Bjuland
10.50-11.00	<i>Innlegg: Praksislærer- en sentral aktør i praksisstudiet Betingelser for utvikling av praksislærers rolle som lærerutdanner</i>	OsloMet, v/dosent Kirsten Elisabeth Thorsen
11.00 -11.10	En kort diskusjon med presentatørene	KSU v/senterleder Elaine Munthe
11.10 - 11.20	Hva er de viktigste kvalitetsdriverne? Hva slags forskning trenger vi?	KSU v/senterleder Elaine Munthe
11.30-11.50	Gjennomgang av poll med diskusjon blant alle deltakerne	KSU v/senterleder Elaine Munthe
11.50-12.00	Avrunding	KSU/UHR-LU

Webinar den 22.10.2020: Den 22. oktober arrangerte KSU Årsmøte og seminar sammen med Norsk nettverk for systematisk kunnskapsoppsummering (NORNESK), som KSU var med på å starte. Senterleder er medlem av styret for NORNESK. Planen var å arrangere denne ved UiS i 2020, men også denne ble til et webinar.

NORNESK ble dannet i 2019 for å fremme kunnskap om systematiske kunnskapsoppsummeringer og forståelse av deres betydning. KSU har publisert en nyhetssak på vår nettside om Årsmøtet og seminaret den 22.10.2020 som også gir tilgang til tre av presentasjonene som ble holdt på seminaret: <https://www.uis.no/nb/beslutninger-skal-tas-pa-basis-av-kunnskap>

Innholdet bestod av flere korte presentasjoner og diskusjoner. Hensikten var å fremme betydningen av kunnskapsoversikter for beslutninger i mange ulike fagfelt.

12.30-15.30	NORNESK Konferanse 2020
12.30-12.35	Velkommen. Introduksjon og noen kjøreregler.
12.35-12.50	David Gough («position paper» til Evidence Synthesis International (ESI))
12.50-13.50	Jens H. Christensen (Bruk og betydningen av SR i utarbeidelse av The Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC) rapporter om klimaendring)
13.50-14.15	Pause
14.15-15.15	Gunn E. Vist (Folkehelse-Instituttets bruk av rapid reviews i forbindelse med Covid-19)
15.15-15.30	Marte Ødegaard (Introduksjon av BISON: Bibliotekarer involvert i systematiske oversikter i Norge)
15.30	Takke for deltakelse. Minne om neste års konferanse som er på omtrent samme tid

5.3 Annen formidling; konferanseinnlegg, forelesninger, nettbasert formidling og sosiale medier

Før nedstengning den 12. mars 2020, deltok KSU på en nordisk konferanse i Finland (Nordic Educational Research Association – NERA) med en presentasjon av kunnskapsoversikten om praksisopplæring. Sammen med flere andre sentre i Norden som har et ansvar for å arbeide med kunnskapsoversikter, presenterte vi også senteret på den årlige «What Works Global Summit» konferansen som Campbell Collaboration arrangerer. KSU ble invitert til å delta av Howard White, og i særdeleshet til å drøfte – sammen med de andre – om det er en nordisk modell for slik virksomhet.

Munthe, Elaine; Ruud, Erik. A systematic mapping of research addressing field practice in teacher education in Norway. NERA 2020: Rethinking the futures of education in the Nordic countries; 2020-03-04 - 2020-03-06

Ruud, Erik; Munthe, Elaine. The Knowledge Center for Education - Symposium contribution to "The Nordic Evidence Session". The What Works Global Summit 2020; 2020-10-27 - 2020-10-27

Utover opplæringsforelesninger og aktiviteter, har KSU også vært invitert til å holde forelesning på nasjonale digitale konferanser:

Munthe, Elaine: 17.11.2020: Forelesning for “Nettverk for veiledning av nyutdannede og nytilsatte” om rapporten “Praksisopplæring i lærerutdanninger i Norge” med hovedvekt på veiledning.

Munthe, Elaine: 26.11.2020: “Rekruttere og beholde lærere: Et forskningsgrunnlag”, Nordisk konferanse arrangert av Utdanningsforbundet.

Mediebidrag:

Elaine Munthe: Kronikk i Stavanger Aftenblad, 23 september - Bør elever grupperes etter evnenivå?
<https://www.aftenbladet.no/meninger/debatt/i/OQnX2b/br-elever-grupperes-etter-evneniva>

Cranner, Kristin: Forskning.no 23.10.2020: <https://forskning.no/universitetet-i-stavanger/lanserer-systematisk-kunnskapsoversikt-om-fagskoleutvikling/1760106>

Munthe, Elaine: Intervjuet av Corry Hancké for den belgiske avisen De Standard; 13.12.2020 – «Noorwegen stuurt onderwijzers op bijles wiskunde» side 16.

Kort om nye nettsider november 2020, utvikling av malverk, Google Analytics (?- litt usikker på om relevant)

Facebook: 1583 følgere ved utgangen av 2020 (1451 i 2019)

Twitter: 606 følgere ved utgangen av 2020 (546 i 2019)

6. Nasjonalt og internasjonalt samarbeid

Kunnskapssenter for utdanning ble tatt opp som medlem av [Evidence Synthesis International](#) (ESI) i 2020. ESI er et partnerskap mellom organisasjoner som arbeider med kunnskapsoppsummering. Hovedmålet til ESI beskrives som følger på deres nettside:

ESI aims to be the global hub these organizations meet to build capacity, share resources, and advocate for evidence syntheses and their use in practice and policy decision making in all areas of human enterprise, from human health to conservation, and education to veterinary medicine.

EPPI-senteret i London er en av initiativtakerne og lederne i ESI, og har vært en god samarbeidspartner i 2020. I løpet av 2020 har KSU også bidratt økonomisk til videreutvikling av det som kalles «living gap map» som utvikles ved hjelp av en applikasjon som EPPI-senteret står som utvikler av. Det er denne app'en KSU har brukt til utvikling av Forskningsrådsoversikten over utdanningsvitenskapelige publikasjoner finansiert siden 2009. EPPI-senteret har også bistått oss i arbeidet med NB-ECEC prosjektet. Dette er et samarbeid vi verdsetter høyt.

KSU har også fortsatt å styrke relasjoner med det svenske SKOLFI-senteret. Vi var sammen om å representere kunnskapssentre for utdanningssektoren på What Works Global Summit konferansen, og vi hadde et digitalt lunsjmøte slik at alle på KSU kunne møte alle på SKOLFI.

Vi er opptatt av å knytte til oss de fremste innen metode, og har vært i samtale med Terri Piggott, University of Georgia i USA. Foreløpig har vi en avtale om at hun skal bidra på vårt forskeropplæringskurs i 2021.

Nasjonalt er vi aktive medlemmer av Norsk nettverk for systematisk kunnskapsoppsummering (Nornesk). NORNESK arbeider med utvikling av en «position paper», og det arbeides også med etablering av subgrupper som får ansvar for f.eks. å arbeide strategisk med å fremme forståelse for betydningen av kunnskapsoversikter.

Kunnskapssenteret er også representert i flere «advisory boards» for nye forskningsprosjekter som har fått tildeling av eksterne forskningsmidler i 2020. Dette gjelder prosjekter ved HVL, OsloMet og UiA. Vi anser dette også som en viktig måte å nå ut med vår kompetanse og å bidra til å øke antall systematiske kunnskapsoversikter og betydningen av disse.

Som det går fram av oversikten om opplæring, har vi også klart å bidra nasjonalt i digitale samlinger på tross av manglende muligheter til å reise.

7. Økonomi

2020 har vært et spesielt år for alle, men som det framgår av regnskapsrapport nedenfor, har KSU holdt budsjettet på de fleste områder. Mindreforbruket skyldes at vi er under oppbygging personalmessig. I en opptrappingsperiode kan det være godt å øke litt etter hvert slik at det er noen etablerte og erfarne som er med på å ta imot nye personer og å bygge opp virksomheten. Vi har ikke økt antall ansatte uforholdsmessig i 2020, men litt etter litt, i tråd med plan. Det har også vært nødvendig å lyse ut flere ganger i 2019 og tidlig 2020 for å få opp søkertallet. Nå ser det ut til at senteret er mer kjent, og flere i UH har fått øynene opp for senteret og dets virksomhet slik at vi også opplever å få flere søkere til utlyste stillinger.

Oppbemanning av senteret har vært en nøkkelfaktor i senterets første hele år ved UiS (2020), og ved utgangen av 2020 har senteret flere ansatte enn noen gang tidligere: fem vitenskapelig ansatte samt faglig prosjektmedarbeider, kommunikasjonsrådgiver og administrativ leder. Ansettelsesprosesser ble igangsatt høsten 2020, og vi ser fram til å ta imot fire nye ansatte i 2021.

Som det går fram av den økonomiske rapporten for 2020, er det ubrukte midler av tildelingen til KSU for 2020. Midlene vil bl.a. bli brukt til utvikling av ressurser for digital opplæring innen kunnskapsoppsummering, til videreutvikling av programmer og innovasjon innen kunnskapsoppsummering, og til å støtte arbeidet med flere kunnskapsoversikter for utdanningssektoren.

Total-regnskap KSU ved 31.12.2020

	Regnskap per 31.12.2020	Budsjett per 31.12.2020	Avvik mot budsjett
Inntekter fra KD (tildelingsbrev fra KD)	-11 400 000	-11 400 000	-
Overført til dekning av kostnader UiS	1 000 000	1 000 000	-
Totalt inntekter	-10 400 000	-10 400 000	-
Fast lønn	3 731 169	3 757 696	-26 527
Vikar	375 295	198 998	176 297
Midlertidig lønn	488 974	414 443	74 531
Uavviklet ferie	107 044		107 044
Overført til prosjektfinansiering	-210 520	-	-210 520
Overtid	3 012	-	3 012
Sosiale avgifter	2 038 196	1 932 985	105 211
Sykepenger	-6 190	-95 610	89 420
Foreldrepenger	-168 411	-100 000	-68 411
Totalt lønn og praksis	6 358 569	6 108 511	250 058
Investering	78 395	-	78 395
Drift	954 014	850 000	104 014
Reiser og seminar- /kursavgifter	154 375	550 000	-395 625
Totalt investering, drift og reiser	1 186 784	1 400 000	-213 216
Indirekte kostnader	-36 422	-	-36 422
Effekt prosjekt	-36 422	-	-36 422
RESULTAT	-2 891 068	-2 891 489	421

Årsrapport for Lærerutdanningsportalen – 2020

Samarbeidet med UHR-LU om utvikling av en Lærerutdanningsportal startet våren 2020, med en endelig avtale fra høsten 2020. I denne rapporten vektlegger vi arbeid fra 01 august 2020 t.o.m. 31 desember 2020. Vi vil først og fremst vektlegge resultater.

Redaksjonsråd for Lærerutdanningsportalen

UHR-LU vedtok medlemmer som representerer UHR-LU og KSU har vedtatt medlemmer fra KSU. Redaksjonsrådet ble oppnevnt i løpet av høsten 2020 og består av følgende personer:

Redaksjonsrådsleder: **Elaine Munthe**, senterleder KSU

Redaksjonsrådsmedlemmer: **Hilde Inntjore**, dekan for avdeling for lærerutdanning ved UiA.

Gørill Warvik Vedeler – faglig leder for lektorutdanningene for trinn 8-13 ved Fakultet for humaniora, samfunnsvitenskap og lærerutdanning ved UiT. Medlem av NFO-Lektor/PPUA

Ingeborg Krange – studieleder ved Fakultet for lærerutdanning og internasjonale studier ved OsloMet. Varamedlem til NFO-GLU

May Irene Furenes, førsteamanuensis KSU

Sander V. E. Mathisrud, universitetslærer, KSU- studentrepresentant

Sekretær: **Kari-Anne S. Malmo**, kontorsjef KSU

Observatør med talerett: **Kristin Vestrheim Cranner**, kommunikasjonsrådgiver, KSU

Kunnskapscenter for utdanning

Forskningscenteret sammenstiller og formidler nasjonal og internasjonal forskning på utdanningsområdet

Rådets første møte ble avholdt den 4 desember. På dette møtet ble det drøftet møteform (digitalt nå, men forhåpentligvis mulighet for å møtes etter hvert), innhold (betydningen av et aktivt råd som spiller inn saker og som kan bidra med ideer til utvikling av portalen), frekvens (3-4 møter i året og ellers etter behov). Rådet ble orientert om foreløpige planer for portalen og om arbeidet med omlegging av UiS-nettet. Rådet drøftet mulige relevante tema for portalen å formidle om.

Arbeidet med utvikling av nettsted for Lærerutdanningsportalen

Nettstedet til uis.no er under endring. Alt innhold ble flyttet i løpet av høsten, og det gjenstår en del arbeid med selve flyttingen av alt det sentrale pluss utvikling av flere maler. Arbeidet med det tekniske for Lærerutdanningsportalen skulle etter planen bli ferdigstilt innen januar 2021. Høsten 2020 var det derfor ingen steder å legge ut eller begynne på utformingen av et innhold for Lærerutdanningsportalen. Det er derimot blitt gjort en del arbeid på innhold som ligger klart til å overføre til portalen når det er klart.

Kunnskapscenter for utdanning inngikk en særavtale med Ramsalt (byrået som utformer de nye nettsidene for UiS) for å få fortgang på Lærerutdanningsportalen. Det aller meste av kostnaden for dette vil komme i 2021. Høsten 2020 ble det avholdt en rekke møter mellom KSU, Ramsalt og Kommunikasjonsavdelingen sentralt ved UiS for å spesifisere behovene som Lærerutdanningsportalen vil ha. Ramsalt har også levert utkast som er blitt drøftet.

Kunnskapscenter for utdanning

Forskningscenteret sammenstiller og formidler nasjonal og internasjonal forskning på utdanningsområdet

Innhold i Lærerutdanningsportalen

På tross av manglende portal på nettet, har ansatte ved KSU arbeidet med innhold slik at det er mulig å overføre dette så snart det tekniske er på plass.

Foreløpig vil Lærerutdanningsportalen inneholde tre hovedområder som alle er søkbare og vil komme fram i en «ressursbank» som er søkbar. Denne ressursbanken vil fungere litt som en Finn.no side. Det vil være mulig å legge inn søkeord og få fram informasjon som passer til søket enten det er sentrale dokumenter, forskning, webinarer, podcast, videosnutter, nyhetssaker eller andre former for tekst.

De tre hovedområdene er:

- 1) Oversikt over sentrale dokumenter for lærerutdanninger
- 2) Forskning om / for lærerutdanninger
- 3) Eksempler fra virksomhet i lærerutdanninger

Når det gjelder **Hovedområde 1**, vil vi vise til UHR-LU sidene for informasjon om forskrift og retningslinjer. Dette området vil inneholde pdf-filer av rapporter mm som ikke skal holdes oppdatert jevnlig. Det vil si relevante evalueringer, NoU'er, Melding til Storting, osv. I løpet av høsten 2020 har vi arbeidet med å samle inn en del av de sentrale dokumentene som allerede er utgitt. (ansvar: Kari-Anne S. Malmo, Kristin Crammer, Elaine Munthe)

Hovedområde 2 skal primært omfatte systematiske kunnskapsoversikter produsert av KSU eller andre. Kunnskapsoversikter som KSU allerede har gjennomført vil bli flyttet hit (f.eks. den om praksisopplæring i lærerutdanninger). Dette området vil også inkludere det vi har kalt «Forskningsnotater» som er norskspråklige kortversjoner av systematiske kunnskapsoversikter som allerede er publisert internasjonalt. Et tredje element er et «levende kart» over nordisk lærerutdanningsforskning som er publisert internasjonalt. Et «levende kart» er en kartlegging som gir

Kunnskapscenter for utdanning

Forskningscenteret sammenstiller og formidler nasjonal og internasjonal forskning på utdanningsområdet

brukere tilgang til alle inkluderte publikasjoner (referanse og abstrakt). «Kartet» kategoriserer forskningen – for eksempel på utdanningstype, tema og land.

I løpet av høsten 2020 er følgende gjort:

- Arbeid med utvikling av søkestreng for å identifisere nordisk lærerutdanningsforskning samt inklusjons- og eksklusjonskriterier (se vedlegg 1) (medarbeidere: Erik Ruud og Elaine Munthe)
- Arbeid med søkestrategi, innhenting av forskningspublikasjoner pluss screening på tittel og abstract samt fulltekst – kunnskapsoversikt om hva lærerutdanninger gjør for å fremme lærerstudenters kompetanse til å forhindre rasisme og fordommer (søket ble gjort i store, internasjonale databaser – se vedlegg 1). (medarbeidere: Serap Keles, May Irene Furunes, Elaine Munthe)
- Forberedelse av sak om «Tildelinger av midler fra Forskningsrådet til norske lærerutdanninger» for å gjøre forskning som er relevant for lærerutdanninger. Informasjon ligger klar til å lage en nyhetssak om dette og legge ut på Portalen i 2021. (Elaine Munthe)

Hovedområde 3: Det er dette området som er svakest utviklet ettersom det ikke er noe nettsted eller maler til å laste opp informasjon til ennå. Våren 2021 vil vi ha en kommunikasjonsrådgiver som skal arbeide med dette i 100% i seks måneder for å sikre at vi får innspill fra alle lærerutdanninger på viktige områder og kommer raskt i gang med å fylle nettstedet med praktiske eksempler og erfaringsdeling.

Et område som Redaksjonsrådet framhevet som spesielt interessant og relevant er «studentengasjement». Dette vil være et tema vi følger opp i 2021.

Kunnskapscenter for utdanning

Forskningscenteret sammenstiller og formidler nasjonal og internasjonal forskning på utdanningsområdet

Økonomi

Arbeidet med Lærerutdanningsportalen er et samarbeid mellom UHR-LU og KSU – også økonomisk. Ettersom høsten 2020 har vært et oppstartsemester som i all hovedsak ikke har vært utadrettet mot de andre lærerutdanningsinstitusjonene, er det ikke mye midler som er trukket av tildelingen fra UHR-LU. Kommunikasjonsrådgiver har vært med i alle møter om nettstedet og i redaksjonsrådet, men er ikke ført på prosjektet som UHR-andel. Det vi har ført opp er en liten andel for prosjektledelse og utvikling av forskningsinnhold (en minimal del av totalarbeidet fordi vi anser dette som vår primærvirksomhet), en liten administrativ andel samt noe av det vi er blitt fakturert fra Ramsalt (står under driftskostnader). Vi ser for oss at kostnader knyttet til kommunikasjon og utvikling av hovedområde 3 vil ligge i 2021 og framover.

Stavanger, 25.01.2021

Elaine Munthe

Senterleder ved KSU

Kunnskapsenter for utdanning

Forskningscenteret sammenstiller og formidler nasjonal og internasjonal forskning på utdanningsområdet

Regnskapsrapport OF-10746 Lærerutdanningsportalen - 2020		
	2020	Totalt
INNETEKTER		
Videreformidling		
Gaveforsterkning		
Eksterne inntekter	-6 000 000	-6 000 000
Egenfinansiering	-4 474	-4 474
Sum inntekter	-6 004 474	-6 004 474
KOSTNADER		
Lønnskostnader	128 185	128 185
Andre driftskostnader	69 750	69 750
Reisekostnader		
Dekningsbidrag		
Indirekte kostnader	37 026	37 026
SUM KOSTNADER	234 961	234 961
RESULTAT	-5 769 513	-5 769 513
BALANSE	-5 769 513	-5 769 513

Oversikt lønnskostnader		
Navn	2020	Totalt
Munthe, Elaine	58 699	58 699
Keles, Serap	65 617	65 617
Malmo, Kari-Anne		
Svensen	3 869	3 869
Sum	128 185	128 185

Vedlegg 1

Søkestreng – nordisk forskning om lærerutdanning

TITLE-ABS-KEY("initial teacher education" OR ITE OR (teacher W/4 educat*) OR "pre-service teacher education" OR (teacher W/4 training) OR (teacher W/4 preparation)) OR("pre-service teacher" OR "student teacher" OR "teacher candidate")

Søkene er begrenset til fagfellevurderte artikler publisert på engelsk etter 01-01-2010 og land Norge, Sverige, Finland, Danmark, Island, Grønland, Færøyene og Åland.

Databaser: Scopus, ERIC, Academic Search Premier og PsycInfo

Søkestreng – lærerutdannings arbeid med å utvikle lærerstudenters kapasitet for arbeid mot rasisme og fordommer

TITLE-ABS-KEY ((teach* W/4 education) OR (teach* W/4 training) OR (teach* W/4 preparation) OR "pre-service teacher" OR "preservice teacher" OR "student teacher") AND TITLE-ABS-KEY (intervention OR program* OR evaluation OR curricul* OR course OR instruct*) AND TITLE-ABS-KEY (discriminat* OR prejudic* OR racis* OR toleran*) AND (LIMIT-TO (DOCTYPE , "ar")) AND (LIMIT-TO (LANGUAGE , "English"))

Databaser: ERIC, Scopus, Psycinfo